

**AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ
A REPUBLICII MOLDOVA**

Proceduri și

Instrucțiuni

Aeronautice

Civile

PIAC-CC

**privind calificările de tip, calificarea de instructor și
calificarea de examinator a membrilor echipajelor
de cabină**

Ediția 03/ aprilie 2024

ORDIN

cu privire la aprobarea ediției nr.03 a Procedurilor și Instrucțiunilor Aeronautice Civile privind calificările de tip, calificarea de instructor și calificarea de examinator a membrilor echipajelor de cabină (PIAC-CC)

nr. 22/GEN din 29.04.2024

Monitorul Oficial nr.199-201/372 din 08.05.2024

* * *

În temeiul art.7 alin.(3) pct.1) lit.b) din Codul aerian al Republicii Moldova nr.301/2017 și pct.10 subpct.1) lit.b) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Autorității Aeronautice Civile, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.133/2019, întru executarea atribuțiilor ce îi revin Autorității Aeronautice Civile (AAC) în calitate de autoritate administrativă de certificare, supraveghere și control în domeniul aviației civile, în scopul asigurării implementării cerințelor Regulamentului de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.612/2012, cu modificările ulterioare, precum și mijloacelor acceptabile de punere în conformitate (AMC) și materialelor de îndrumare (GM) aferente, referitoare la calificările de tip, calificarea de instructor și calificarea de examinator a membrilor echipajelor de cabină,

ORDON:

1. Se aprobă ediția nr.03 a Procedurilor și Instrucțiunilor Aeronautice Civile privind calificările de tip, calificarea de instructor și calificarea de examinator a membrilor echipajelor de cabină (PIAC-CC), conform anexei la prezentul ordin.

2. Autoritatea Aeronautică Civilă va pune la dispoziția tuturor persoanelor interesate anexa la prezentul ordin prin publicarea pe pagina web oficială www.caa.md, la compartimentul „Cadrul normativ/PIAC”.

3. Din data intrării în vigoare a prezentului ordin, se abrogă ediția nr.02 a Procedurilor și Instrucțiunilor Aeronautice Civile privind calificările de tip, calificarea de instructor și calificarea de examinator a membrilor echipajelor de cabină (PIAC-CC), aprobate prin ordinul [Directorului AAC nr.24/GEN din 18.04.2022](#).

4. Prezentul ordin intră în vigoare din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

DIRECTOR ADJUNCT

Andrei CEBANU

Nr.22/GEN. Chișinău, 29 aprilie 2024.

CUPRINS

REGULI DE AMENDARE	2
LISTA AMENDAMENTELOR.....	3
PREVEDERI GENERALE	4
CAPITOLUL 1 DEFINIȚII ȘI ABREVIERI.....	5
CAPITOLUL 2 CALIFICARE DE TIP A MEMBRULUI ECHIPAJULUI DE CABINĂ.....	7
2.1 Privilegiile deținătorului calificării de tip	7
2.2 Cerințe privind obținerea calificării de tip.....	7
2.3 Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării de tip	9
CAPITOLUL 3 CALIFICARE DE MEMBRU AL ECHIPAJULUI DE CABINĂ – INSTRUCTOR (TRI CC)	10
3.1 Privilegiile deținătorului calificării TRI CC.....	10
3.2 Cerințe pentru obținerea calificării TRI CC	10
3.3 Cerințe pentru operarea pe alte tipuri de aeronave	11
3.4 Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării TRI CC	12
3.5 Suspendarea / Revocarea certificatului TRI CC.....	13
3.6 Situații speciale	14
CAPITOLUL 4 CALIFICARE DE MEMBRU AL ECHIPAJULUI DE CABINĂ – EXAMINATOR (TRE CC).....	15
4.1 Prevederi generale.....	15
4.2 Cerințe față de TRE CC și privilegiile examinatorilor	15
4.3 Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea certificatului TRE CC	17
4.4 Suspendarea / Revocarea certificatului TRE CC.....	18
4.5 Situații speciale	20
ANEXA NR.1 CERINȚE MINIME PRIVIND PROGRAMUL DE PREGĂTIRE TEORETICĂ A SOLICITANTULUI PENTRU OBȚINEREA CALIFICĂRII TRI CC.....	22
ANEXA NR.2 CERINȚE MINIME PRIVIND PROGRAMUL DE PREGĂTIRE TEORETICĂ A SOLICITANTULUI PENTRU OBȚINEREA CALIFICĂRII TRE CC	23
ANEXA NR.3 CERERE PENTRU ACORDAREA / REVALIDAREA / REÎNNOIREA CERTIFICATULUI DE EXAMINATOR A MEMBRILOR ECHIPAJULUI DE CABINĂ.....	24
CERERE PENTRU ELIBERAREA DUPLICATULUI CERTIFICATULUI DE EXAMINATOR TRE CC, CA URMARE A PIERDERII SAU SCHIMBĂRII NUMELUI DE FAMILIE	26
ANEXA NR. 5 FORMULAR DE EXAMINARE PRACTICĂ A CANDIDATULUI PENTRU ACORDAREA / REVALIDAREA / REÎNNOIREA / CERTIFICATULUI TRE CC.....	28
ANEXA NR.6 SPECIMENUL CALIFICĂRII DE TIP A MEMBRULUI ECHIPAJULUI DE CABINĂ	30
ANEXA NR.7 SPECIMENUL CERTIFICATULUI DE MEMBRUL AL ECHIPAJULUI DE CABINĂ – INSTRUCTOR TRI CC.....	31
ANEXA NR.8 SPECIMENUL CERTIFICATULUI DE MEMBRUL AL ECHIPAJULUI DE CABINĂ – EXAMINATOR TRE CC.....	32

Privind calificările de tip, calificarea de instructor și calificarea de examinator
a membrilor echipajelor de cabină

AAC

PIAC – CC

2

REGULI DE AMENDARE

1. Modificările prevederilor **PIAC** se face numai prin amendament.
2. Amendamentul se aprobă prin Ordinul general al Directorului Autorității Aviației Civile.
3. După aprobarea amendamentului și publicarea Ordinului general în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, fiecare deținător al PIAC va introduce noile pagini emise și va distruge paginile înlocuite.
4. Se emite o nouă ediție a PIAC dacă volumul modificărilor depășește 30% din conținutul acesteia.

LISTA AMENDAMENTELOR

Nr. crt.	Ediția / Numărul amendamentului	Data intrării în vigoare / nr. ordinului	Numele persoanei care a introdus amendamentul	Semnătura
1	Ediția 01	26.08.2021 41/GEN din 18.08.2021		
2	Ediția 02	22.04.2022 24/GEN din 14.04.2022		
3	Ediția 03	08.05.2024 22/GEN din 29.04.2024		

PREVEDERI GENERALE

Prevederile stabilite în Procedurile și Instrucțiunile Aeronautice Civile privind calificările de tip, calificarea de instructor și calificarea de examinator a membrilor echipajelor de cabină (PIAC-CC) se aplică operatorilor aeriени din Republica Moldova, în conformitate cu ORO.CC.115 (c)(2), ORO.CC.115 (d) și ORO.CC.215 din Regulamentul de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.612/2022 (Regulamentul AIR OPS), mijloacele acceptabile de punere în conformitate (AMC) și materialele de îndrumare (GM) aferente, în partea ce ține de desfășurarea pregătirii și verificărilor asociate membrilor echipajului de cabină, precum și completarea documentelor pentru acordarea, revalidarea și reînnoirea calificării de:

- 1) membru al echipajului de cabină;
- 2) membru al echipajului de cabină – Instructor (TRI CC);
- 3) membru al echipajului de cabină – Examinator (TRE CC).

CAPITOLUL 1 DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

În sensul PIAC-CC se definesc următoarele noțiuni:

Personal aeronautic (Aeronautical personnel) – personal aeronautic navigant și nenavigant.

Atestat de membru al echipajului de cabină (CC attestation) - document ce atestă pregătirea inițială a membrului echipajului de cabină, în conformitate cu prevederile Regulamentului de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la personalul navigant, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.204/2020 (Regulamentul privind personalul navigant).

Elicopter (Helicopter) - aeronavă mai grea decât aerul susținută în zbor în principal de către reacția aerului asupra unuia sau mai multor rotoare propulsate de un motor în jurul unor axe care se află aproximativ în poziție verticală.

Aeronavă (Aircraft) – orice aparat care se poate menține în atmosferă ca urmare a reacțiilor aerodinamice, altele decât reacțiile aerului cu suprafața terestră.

Reînnoire certificat sau calificare (Renewal of a certificate or of a qualification) - procedeu administrativ efectuat după ce o calificare sau un certificat a expirat, în scopul reînnoirii privilegiilor asociate calificării sau certificatului pentru o perioadă determinată, în urma îndeplinirii cerințelor specificate.

Solicitant (Applicant) - persoană fizică sau juridică care a depus o cerere în baza cadrului normativ aplicabil.

Calificare (Rating) - înregistrarea efectuată în certificat sau care face parte din acesta, ce specifică condițiile speciale, împuternicirile sau limitările cu referire la certificatul respectiv.

Personal calificat corespunzător (Appropriately qualified personnel) - specialist calificat corespunzător pentru a desfășura pregătirea echipajului de cabină în calitate de TRI CC și TRE CC.

Pilot comandant (Pilot-in-command - PIC) – pilotul desemnat comandant și responsabil pentru derularea în siguranță a zborului.

Experiență de zbor (Flight experience) - totalitatea orelor de zbor executate la bordul oricărei aeronave pe perioada de activitate în domeniul aviației civile în activitatea de zbor.

Concluzie medicală autorizată (Accredited medical conclusion) – concluzia unuia sau mai multor experți medicali, considerată admisibilă de Autoritatea Aeronautică Civilă (AAC), pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii, pentru cazul în speță, în consultare cu specialiști în operațiuni de zbor sau cu alți experți, după caz, pentru care se poate justifica o evaluare a riscurilor operaționale.

Timp de zbor (Flight time):

pentru avioane, motoplanoare de agrement și aeronave cu decolare-aterizare verticală – timpul total de la momentul punerii în mișcare a aeronavei cu scopul decolării până la momentul în care se oprește la sfârșitul zborului;

pentru elicoptere – timpul total de la momentul în care paletele rotorului elicopterului încep să se învârtă până la momentul în care elicopterul se oprește la sfârșitul zborului, iar paletele rotorului sunt oprite;

pentru dirijabile – timpul total de la momentul în care un dirijabil este dezlegat de la pilonul de ancorare cu scopul decolării până în momentul în care dirijabilul se oprește la sfârșitul zborului și este ancorat de pilon;

pentru planoare – timpul total de la momentul în care planorul începe rulajul la sol în procesul de decolare până la momentul în care planorul se oprește la sfârșitul zborului;

pentru baloane – timpul total de la momentul în care nacela părăsește solul cu scopul de a decola până la momentul în care acesta se oprește la sfârșitul zborului.

Revalidare de calificare sau certificat (Revalidation of a rating or certificate) - procedeu administrativ efectuat în perioada de valabilitate a unei calificări sau a unui certificat, care permite titularului să își exercite în continuare privilegiile asociate calificării sau certificatului pentru o nouă perioadă determinată, în urma îndeplinirii cerințelor specificate.

Verificarea competenței (Proficiency check) - demonstrarea abilităților în vederea revalidării sau reînnoirii unei calificări, incluzând, în funcție de necesități, o examinare orală.

Avion (Aeroplane) - aeronavă motorizată cu aripă fixă mai grea decât aerul, care este susținută în zbor de reacția dinamică a aerului asupra aripilor sale.

Tip de aeronavă (Type of aircraft) - clasificare a aeronavelor care necesită o calificare de tip astfel cum prevăd datele privind conformitatea operațională stabilite în corespundere cu Partea 21 din Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu sau declarația de conformitate a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și cerințele referitoare la capacitatea organizațiilor de proiectare și producție, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.91/2024 și care cuprinde toate aeronavele de același prototip, inclusiv toate modificările aduse acestora, cu excepția celor care au ca efect o modificare în manevrare sau în caracteristicile de zbor.

Membru al echipajului de cabină (Cabin crew member) - membru al echipajului de cabină calificat corespunzător, altul decât un membru al echipajului de zbor sau al echipei tehnice, care este însărcinat de un operator cu îndeplinirea atribuțiilor legate de siguranța pasagerilor și a zborului în timpul operațiunilor.

Membru al echipajului de zbor (Flight crew member) - membru al echipajului, posesor al unui certificat corespunzător, căruia îi revin sarcini esențiale pentru operarea aeronavei pe durata unei perioade de timp de serviciu în zbor.

Operator aerian (Air operator) - persoană fizică sau juridică care operează sau propune pentru operare una sau mai multe aeronave.

CAPITOLUL 2 CALIFICARE DE TIP A MEMBRULUI ECHIPAJULUI DE CABINĂ

2.1 Privilegiile deținătorului calificării de tip

2.1.1 Deținătorul calificării de tip are dreptul de a îndeplini sarcinile membrului echipajului de cabină doar pe tipul de aeronavă specificat în lista de calificări pe tip.

2.1.2 Numărul calificărilor de tip pe care le poate deține în același timp un membru al echipajului de cabină nu este limitat.

2.1.3 Numărul calificărilor de tip pe care le poate folosi în același timp un membru al echipajului de cabină, trebuie să fie în conformitate cu cerințele ORO.CC.250 din Regulamentul AIR OPS.

2.2 Cerințe privind obținerea calificării de tip

2.2.1 Pentru obținerea calificării de tip, solicitantul susține un curs de pregătire și verificare asociată, conform programului aprobat de AAC, sub supravegherea unui TRI CC. Cursul în cauză este organizat de operatorul aerian.

2.2.2 Este responsabilitatea operatorului aerian să emită membrilor echipajului de cabină lista de calificări pe tip, în baza căreia aceștia își desfășoară activitatea la bordul aeronavelor operatorului, în calitate de membru al echipajului de cabină.

2.2.3 Pentru obținerea calificării de tip, solicitantul trebuie să dețină raportul medical cu privire la echipajul de cabină, eliberat în conformitate cu prevederile din Anexa nr. 4 (Partea-MED) la Regulamentul privind personalul navigant.

2.2.4 Raportul medical cu privire la echipajul de cabină valabil este obligatoriu în cazul exercitării privilegiilor de membru al echipajului de cabină.

2.2.5 Programul de pregătire pentru acordarea calificării de tip include pregătirea teoretică și pregătirea practică.

2.2.6 Pentru obținerea calificării de tip, pentru aeronavele de tip nou înmatriculate în Registrul Aerian al Republicii Moldova și/sau introduse în flota operatorului aerian, după susținerea cu succes a pregătirii teoretice, operatorul desfășoară programul de pregătire practică a candidatului, după cum urmează:

- a) fiecare membru nou al echipajului de cabină, care nu are experiență anterioară de zbor:
 - urmează o vizită de familiarizare pe tipul de aeronavă ce urmează a fi operat; și
 - participă în cadrul zborurilor de familiarizare, conform OMD al operatorului.
- b) fiecare membru al echipajului de cabină, desemnat să-și desfășoare activitatea pe un tip ulterior de aeronavă:

- participă în cadrul unui zbor de familiarizare (2 sectoare); sau
- urmează o vizită de familiarizare pe tipul de aeronavă ce urmează a fi operat.

Nota 1: Din motive obiective și bine justificate, la decizia managerului responsabil de pregătire (Training Manager) al operatorului, și doar pentru candidații care operează un tip ulterior de aeronavă, verificarea practică în zbor poate fi înlocuită cu o verificare practică la sol, efectuată de un TRI/ TRE CC autorizat sau un pilot comandant, care deține calificarea de instructor pe tipul respectiv de aeronavă.

Nota 2: Instruirea și evaluarea practică se desfășoară în zile diferite.

2.2.7 Cerințele minime față de programul de pregătire teoretică sunt stabilite în ORO.CC.125 (c), (d), iar testarea practică pentru obținerea calificării pe tip în ORO.CC.135 din Regulamentul AIR OPS.

2.2.8 Pregătirea și verificarea practică pentru acordarea calificării de tip se desfășoară nu mai târziu de 3 luni după finalizarea pregătirii teoretice, pregătirii practice și testării.

2.2.9 Solicitantul calificării de tip demonstrează examinatorului TRE CC abilitățile de a îndeplini sarcinile de membru al echipajului de cabină.

2.2.10 Numărul tentativelor pentru susținerea verificării practice nu este limitat, cu excepția cazului în care cerințele Manualului de operațiuni Partea D (Operational Manual Part D – OMD) al operatorului prevede altfel.

2.2.11 Cu toate acestea, după tentativa repetată nesatisfăcătoare, solicitantul susține pregătirea teoretică suplimentară și pregătirea practică cu TRI CC în volumul prevăzut de către examinatorul care a efectuat verificarea practică.

2.2.12 Urmare susținerii cu succes a programului pentru obținerea calificării de tip, se completează următoarele documente:

- a) formularul privind susținerea cu succes a pregătirii și verificării corespunzătoare;
- b) rezultatele privind susținerea examenului teoretic;
- c) rezultatele verificării practice;
- d) certificatul de finalizare a programului pentru obținerea calificării;
- e) calificarea de tip a membrului echipajului de cabină (Anexa nr.6).

2.3 Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării de tip

2.3.1 Calificarea de tip este valabilă 12 luni din data emiterii. Validitatea acesteia poate fi prelungită până la sfârșitul lunii calendaristice relevante.

2.3.2 Pentru revalidarea calificării de tip, membrul echipajului de cabină susține examenul teoretic și verificarea practică pe tipul corespunzător de aeronavă în intervalul a 3 luni până la data expirării termenului de valabilitate a calificării.

2.3.3 În scopul revalidării calificării de tip, candidatul trebuie să efectueze cel puțin 10 zboruri de sine stătător în componența minimă a echipajului de cabină sau să dețină cumulativ cel puțin 20 de ore de zbor pe tipul respectiv de aeronavă, în decursul a 12 luni anterioare datei de expirare a termenului de valabilitate a calificării.

Notă: AAC își rezervă dreptul de a solicita operatorului aerian o confirmare scrisă, precum că solicitantul a îndeplinit condițiile sus-menționate pentru revalidarea calificării de tip.

2.3.4 Solicitantul care nu susține verificarea practică până la expirarea termenului de valabilitate a calificării de tip, nu exercită privilegiile specificate în calificare până la momentul în care susține cu succes verificarea practică.

2.3.5 În cazul în care termenul de valabilitate a calificării a expirat, solicitantul susține pregătirea de reîmprospătare a cunoștințelor în conformitate cu ORO.CC.145.

2.3.6 Programul de pregătire pentru reîmprospătarea cunoștințelor pentru calificarea de tip include pregătirea teoretică și practică.

2.3.7 Urmare susținerii pregătirii pentru reîmprospătarea cunoștințelor, se completează formularele privind susținerea cu succes a pregătirii teoretice și practice, precum și a verificării asociate, conform OMD al operatorului.

2.3.8 Programul de pregătire pentru reîmprospătarea cunoștințelor pentru calificarea de tip este desfășurat de către TRI CC.

2.3.9 În cazul unei pauze mai mari de 3 ani din data expirării ultimului termen de valabilitate a calificării, pregătirea pentru reîmprospătarea cunoștințelor se înlocuiește cu pregătirea în volumul necesar pentru obținerea inițială a calificării de tip.

2.3.10 Calificarea se consideră valabilă din data conformării la cerințele privind reînnoirea calificării.

Notă: În vederea menținerii la zi a bazei de date privind valabilitatea calificărilor membrilor echipajului de cabină, operatorii aerieni prezintă AAC, până la data de 5 (cinci) a lunii următoare, lista membrilor echipajului de cabină cu calificările revalidate pe parcursul lunii precedente, cu indicarea noului termen de valabilitate a calificării.

CAPITOLUL 3 CALIFICARE DE MEMBRU AL ECHIPAJULUI DE CABINĂ – INSTRUCTOR (TRI CC)

3.1 Privilegiile deținătorului calificării TRI CC

- a) Deținătorul calificării TRI CC are dreptul să desfășoare pregătirea practică și teoretică, precum și zboruri de familiarizare, în scopul obținerii calificării de tip și a calificării de instructor.
- b) Operatorul aerian desfășoară cursul de instruire pentru obținerea calificării de instructor și emite certificatul de instructor TRI CC, în baza căruia acesta să desfășoare activitatea de instruire teoretică și practică a personalului de cabină, conform competențelor acordate.

Notă: Cursul de pregătire teoretică pentru obținerea calificării de TRI CC, poate fi desfășurat și în cadrul unei organizații de pregătire a personalului aeronautic (Training organisation - TO), acceptată de AAC.

3.2 Cerințe pentru obținerea calificării TRI CC

3.2.1 Solicitantul calificării TRI CC trebuie:

- a) să dețină atestatul de membru al echipajului de cabină și calificare de tip, pentru obținerea cărora acesta va desfășura pregătirea;
- b) să aibă experiență de zbor în calitate de membru al echipajului de cabină de cel puțin 1500 de ore; și
- c) să aibă experiență de zbor în calitate de șef de cabină (Senior cabin crew - SCC) de cel puțin 750 de ore;
- d) să aibă nu mai puțin de 10 zboruri în simplă comandă sau 100 de ore de zbor, cu un număr redus al membrilor echipajului de cabină, pe acel tip de aeronavă pentru care este prevăzută acordarea calificării de TRI CC, pe parcursul a 12 luni anterioare;
- e) să susțină cu succes cursul de pregătire inițială pentru TRI CC, conform programului aprobat de AAC, în cazul solicitării inițiale a calificării;
- f) să desfășoare în calitate de TRI CC pregătirea teoretică la cel puțin o disciplină, în decursul a cel puțin trei ore de pregătire, sub supravegherea unui TRI CC calificat, în cadrul:
 - cursului de obținere a calificării de tip; sau
 - cursului de pregătire a SCC; sau
 - cursului de pregătire periodică; sau
 - cursului de reîmprospătare a cunoștințelor;

- g) să desfășoare pregătirea practică în zbor a unui solicitant în volum deplin, sub supravegherea unui TRI CC, conform programului operatorului aerian aprobat de AAC (durata zborului de cel puțin 1 oră);
- h) să promoveze examenul axat pe pregătirea teoretică de la lit. f) și verificarea practică în zbor de la lit. g);
- i) în cadrul verificării practice, să demonstreze examinatorului, pe durata a cel puțin două sectoare de zbor, că deține cunoștințele și aptitudinile necesare de a instrui un elev aflat în pregătire.

3.2.2 Examinatorul și elevul aflat în pregătire sunt adiționali echipajului minim operativ, iar instructorul examinat va face parte din echipajul operativ.

3.2.3 Urmare susținerii cu succes a programului de pregătire pentru obținerea calificării TRI CC, se completează următoarele documente:

- a) formularul privind susținerea cu succes a pregătirii și verificării asociate;
- b) rezultatele pregătirii practice a solicitantului;
- c) certificatul calificării pentru tipul corespunzător de aeronavă;
- d) certificatul calificării TRI CC pentru tipul corespunzător de aeronavă.

3.3 Cerințe pentru operarea pe alte tipuri de aeronave

3.3.1 Solicitantul calificării de tip TRI CC pe alte tipuri de aeronave, trebuie:

- a) să aibă cel puțin 10 zboruri în simplă comandă sau să aibă cel puțin 100 de ore de zbor cu un număr redus al membrilor echipajului de cabină, pe tipul de aeronavă pentru care este prevăzută obținerea / extinderea calificării TRI CC, pe parcursul a 12 luni anterioare;
- b) să desfășoare în calitate de TRI CC pregătirea teoretică la cel puțin o disciplină, în decursul a cel puțin trei ore de pregătire, privind familiarizarea cu aeronava și procedurile de urgență pe tipul corespunzător de aeronavă, sub supravegherea unui TRI CC calificat, în cadrul:
 - cursului de obținere a calificării de tip; sau
 - cursului de pregătire a SCC; sau
 - cursului de pregătire periodică; sau
 - cursului de reînprospătare a cunoștințelor;

Privind calificările de tip, calificarea de instructor și calificarea de examinator a membrilor echipajelor de cabină

AAC

PIAC – CC

12

c) să susțină pregătirea practică în zbor sub supravegherea unui TRI CC, conform programului aprobat de AAC (durata zborului de cel puțin 1 oră).

3.3.2 Urmare susținerii cu succes a programului pentru pregătirea practică pentru extinderea calificării de tip TRI CC pe alte tipuri de aeronave, se completează documentele menționate la 3.2.3.

3.4 Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării TRI CC

3.4.1 Termenul de valabilitate a certificatului TRI CC este de 36 de luni de la data promovării examinării practice, sub rezerva valabilității calificărilor de tip deținute.

3.4.2 În scopul prelungirii termenului de valabilitate a certificatului TRI CC, solicitantul desfășoară, în intervalul ultimelor 12 luni anterioare datei de expirare a termenului de valabilitate a calificării, pregătirea în totalitate sau parțială a unui solicitant pentru:

- a) obținerea calificării de tip; sau
- b) cursul de pregătire pentru SCC; sau
- c) cursul de pregătire periodică; sau
- d) programul de reînnoire a calificării de tip; sau
- e) calificarea TRI CC; sau
- f) susținerea unui curs de pregătire, conform programului de pregătire inițială a TRI CC, luând în considerație experiența recentă a solicitantului.

3.4.3 În cazul în care termenul de valabilitate a calificării TRI CC a expirat, solicitantul se conformează cumulativ următoarelor cerințe:

- a) susține un curs de pregătire, conform programului aprobat de AAC, sub supravegherea unui TRI CC;
- b) execută cel puțin 10 zboruri în simplă comandă sau va avea cel puțin 100 de ore de zbor cu un număr redus al membrilor echipajului de cabină, pe tipul de aeronavă pentru care este preconizată reînnoirea calificării TRI CC, pe parcursul a 12 luni anterioare (în cazul unei pauze mai mari de 12 luni pe tipul corespunzător de aeronavă în calitate de membru al echipajului de cabină);

- c) desfășoară în calitate de TRI CC pregătirea teoretică la cel puțin o disciplină, în decursul a cel puțin trei ore de pregătire, privind familiarizarea cu aeronava și procedurile de urgență pe tipul corespunzător de aeronavă, sub supravegherea unui TRI CC calificat, în cadrul:
- cursului de obținere a calificării de tip; sau
 - cursului de pregătire a SCC; sau
 - cursului de pregătire periodică; sau
 - cursului de reîmprospătare a cunoștințelor;
- d) susține pregătirea practică în zbor a unui candidat sub supravegherea unui TRI CC, conform programului aprobat de AAC (durata zborului de cel puțin 1 oră).

3.4.4 Calificarea TRI CC se consideră valabilă din data conformării la cerințele privind reînnoirea calificării.

3.5 Suspendarea / Revocarea certificatului TRI CC

3.5.1 Certificatul TRI CC se suspendă în următoarele cazuri:

- la expirarea termenului de valabilitate a calificării de tip;
- la expirarea termenului de valabilitate a certificatului TRI CC;
- când se constată, în urma unei examinări în conformitate cu cadrul normativ aplicabil, lipsuri majore în pregătirea profesională sau când se dovedește implicarea directă a deținătorului certificatului într-o situație care conduce la abateri de la cadrul normativ din domeniul aviației civile;
- pe durata inaptitudinii medicale temporare.

3.5.2 În cazul prevăzut la 3.5.1 lit. c), perioada de suspendare este stabilită de operatorul aerian, în funcție de gravitatea faptei. Aplicarea acestei sancțiuni nu exclude și aplicarea altor măsuri de constrângere, conform cadrului normativ din domeniul aviației civile.

3.5.3 Certificatul TRI CC se revocă în următoarele cazuri:

- inaptitudine psihofizică definitivă;
- certificatul titularului TRI CC a fost suspendat de două ori în decurs de 5 ani, pentru motivele prevăzute la 3.5.1 lit. c);

- c) abateri grave de la cadrul normativ din domeniul aviației civile, cu efecte majore asupra siguranței zborului sau a serviciilor aeriene, stabilite în baza procedurilor cuprinse în cadrul normativ din domeniul aviației civile.

3.5.4 Decizia de suspendare/revocare se comunică deținătorului certificatului TRI CC în termen de 3 zile calendaristice de la emitere.

3.5.5 În toate cazurile de suspendare sau revocare, deținătorul certificatului TRI CC este obligat să depună certificatul la Departamentul de instruire al operatorului aerian.

3.5.6 Decizia suspendării/revocării certificatului TRI CC poate fi contestată în scris, în conformitate cu cadrul normativ aplicabil.

3.6 Situații speciale

3.6.1 Dacă un operator aerian nu dispune de un TRI CC certificat, din motive obiective și bine justificate, cum ar fi înmatricularea unui nou tip de aeronavă în Registrul Aerian al Republicii Moldova și/sau introducerea unui nou tip de aeronavă în flota sa, operatorul aerian poate aproba efectuarea pregătirii teoretice și practice în zbor pentru obținerea certificatului TRI CC, asociate unui atestat de membru al echipajului de cabină, de către un pilot comandant care deține calificarea de instructor pe tipul respectiv de aeronavă.

3.6.2 În astfel de situații, în vederea desfășurării programului de pregătire pentru acordarea calificării de tip, care include pregătirea teoretică și practică, operatorul poate recunoaște un certificat de TRI CC (emis de un alt operator aerian), sau poate elibera un astfel de certificat pentru SCC experimentat, cu tip de calificare pe aeronava corespunzătoare, pe un termen ce nu depășește 12 luni calendaristice. Un astfel de certificat poate fi recunoscut de operator doar o singură dată.

Notă: În vederea desfășurării procedurilor sus-menționate operatorul aerian:

- efectuează evaluarea activității și experienței anterioare a solicitantului;
- decide în privința necesităților de formare corespunzătoare, luând în considerare experiența totală de zbor, tipurile de aeronavă pe care a zburat și ultima pregătire (Emergency and Safety Equipment Training -ESET) a solicitantului;
- se va asigura că solicitantul a susținut anterior cursul de conversie conform OMD.

3.6.3 În cazul introducerii unui nou tip de aeronavă în flota sa, acordarea certificatului de TRI CC este posibilă numai după ce solicitantul obține calificările pe tipul respectiv de aeronavă.

CAPITOLUL 4 CALIFICARE DE MEMBRU AL ECHIPAJULUI DE CABINĂ – Examinator (TRE CC)

4.1 Prevederi generale

4.1.1 În timpul sau după finalizarea tuturor cursurilor de pregătire, fiecare membru al echipajului trebuie să fie supus unei verificări care să cuprindă toate elementele de pregătire din programul de pregătire relevant, cu excepția pregătirii în domeniul managementului resurselor echipajului (CRM). Verificările se efectuează de personal calificat corespunzător pentru a constata dacă membrul echipajului de cabină a obținut și/sau își menține nivelul de competență necesar.

4.1.2 Operatorii aerieni din Republica Moldova desemnează în calitate de TRE CC persoane corespunzător pregătite pentru desfășurarea examinărilor practice în zbor, conform privilegiilor acordate și înscrise în certificatul de examinator.

4.1.3 Examinatorul TRE CC are dreptul de a desfășura verificări teoretice și practice pentru acordarea / revalidarea și reînnoirea calificării pe tip de aeronavă, precum și calificării TRI CC.

4.1.4 Examinatorul poartă răspundere în fața AAC de corectitudinea examinărilor efectuate.

4.1.5 Numărul necesar de examinatori este stabilit de AAC, la solicitarea operatorilor aerieni, având la bază numărul deținătorilor de atestate de membru al echipajului de cabină, emise în conformitate cu cadrul normativ aplicabil, precum și de necesitățile operatorului angajator.

4.1.6 Examinatorul TRE CC nu are privilegiul de a desfășura verificări ale solicitantului cu care a efectuat pregătirea în scopul obținerii calificării de tip sau TRI CC, cu excepția cazurilor când AAC emite o autorizare în acest sens.

4.2 Cerințe față de TRE CC și privilegiile examinerilor

4.2.1 În scopul obținerii unui certificat TRE CC, solicitantul trebuie să îndeplinească, cumulativ, următoarele condiții:

- a) să dețină atestatul de membru al echipajului de cabină;
- b) să dețină calificare de tip validă, astfel încât să poată suplini activitatea la bord a celui instruit / examinat, atunci când situația impune intervenția sa pentru siguranța zborului;
- c) să dețină un certificat de instructor;

- d) să aibă o experiență de minimum 2000 de ore zbor în calitate de membru al echipajului de cabină și de cel puțin 100 de ore (instruire teoretică și practică) în calitate de instructor;
- e) să dețină dovada absolvirii unui curs de pregătire teoretică inițială pentru examinatori;

Notă: Solicitantul unui certificat de examinator trebuie să parcurgă cu succes un curs de pregătire teoretică inițială pentru examinatori, aprobat de AAC. Cursul este organizat de către operatorul aerian (sub supravegherea unui inspector desemnat de AAC) și se finalizează printr-o examinare teoretică. În urma promovării, solicitantul primește un atestat de absolvire a cursului de pregătire teoretică inițială pentru examinatori, care trebuie atașat cererii de emitere a certificatului. În cazul nepromovării examinării teoretice, solicitantul are dreptul la o singură reexaminare, în termen de 90 de zile calendaristice.

- f) solicitantul unui certificat TRE CC trebuie să promoveze, ulterior examinării teoretice, o examinare practică în zbor, în rolul de examinator, sub supravegherea unui inspector / examinator desemnat de AAC.

Notă: În cazul nepromovării examinării practice, testul se repetă o singură dată, în termen de 90 de zile calendaristice.

4.2.2 Pentru acordarea inițială a privilegiilor, solicitantul TRE CC trebuie să depună o cerere la AAC, la care anexează:

- atestatul de membru al echipajului de cabină;
- lista calificărilor pe tip de aeronavă;
- certificatul TRI CC;
- raportul medical cu privire la echipajul de cabină;
- certificatul de pregătire teoretică.

4.2.3 În cadrul examinării practice se evaluează:

- informarea înaintea zborului;
- acordarea calificativului pentru membrul echipajului de cabină examinat;
- discuțiile după terminarea zborului;
- completarea documentelor specifice.

4.2.4 În cazul nepromovării examinării practice, testul se repetă o singură dată în termen de 90 de zile calendaristice.

4.2.5 Inspectorul / examinatorul desemnat de AAC, solicitantul certificatului TRE CC sunt adiționați echipajului minim operativ.

4.2.6 În cazul unui rezultat pozitiv, ca urmare a verificării practice, AAC eliberează solicitantului certificatul de examinator TRE CC, care se anexează la:

- atestatul de membru al echipajului de cabină;
- lista calificărilor pe tip de aeronavă;
- certificatul TRI CC;
- raportul medical cu privire la echipajul de cabină.

4.2.7 La dosarul personal al solicitantului se anexează lista de verificare completată și semnată de inspectorul / examinatorul desemnat de AAC.

4.2.8 Privilegiile deținătorului unei certificatului de examinator emis de AAC în favoarea unui TRE CC angajat de operatorul aerian, constă în:

- a) examinarea teoretică și practică în cazul obținerii / revalidării / reînnoirii calificărilor de tip, asociate atestatului de membru al echipajului de cabină;
- b) examinarea teoretică și practică în cazul obținerii / revalidării / reînnoirii certificatului de instructor TRI CC;
- c) examinarea teoretică și practică în cazul obținerii / revalidării / reînnoirii certificatului de examinator TRE CC.

4.2.9 Certificatul TRE CC este valabil pentru toate calificările de tip asociate atestatului de membru al echipajului de cabină și aflate în termen de valabilitate, cu condiția ca certificatul de instructor să fie la fel în termen de valabilitate.

4.2.10 În cazul extinderii competenței prin obținerea unei noi calificări de tip asociate atestatului de membru al echipajului de cabină, solicitantul poate fi certificat ca examinator, numai după obținerea certificatului de instructor pe noul tip de aeronavă.

4.3 Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea certificatului TRE CC

4.3.1 Termenul de valabilitate a certificatului TRE CC este de 36 de luni de la data promovării examinării practice, sub rezerva valabilității calificărilor de tip deținute și a certificatului de instructor.

4.3.2 Pentru prelungirea privilegiilor pentru următoarea perioadă de 36 de luni, solicitantul TRE CC trebuie cumulativ:

- a) să depună la AAC o cerere de revalidare și reînnoire, cu minimum 45 de zile înainte de expirarea valabilității certificatului;

- b) să dețină minimum 2 (două) examinări practice în zbor pentru fiecare an al perioadei de valabilitate a certificatului de examinator deținute;
- c) să efectueze o examinare practică cu un candidat sub supravegherea unui inspector desemnat de AAC.

4.3.3 În cadrul examinării practice se evaluează:

- informarea înaintea zborului;
- acordarea calificativului pentru membrul echipajului de cabină examinat;
- discuțiile după terminarea zborului;
- completarea documentelor specifice.

4.3.4 În cazul nepromovării, testul se repetă o singură dată în termen de 90 de zile calendaristice.

4.3.5 Examinatorul desemnat de AAC, solicitantul certificatului de examinator sunt adionați echipajului minim operativ.

4.3.6 Examinarea practică trebuie susținută în ultimele 12 luni a perioadei de valabilitate a certificatului de examinator.

4.3.7 În cazul în care termenul de valabilitate al calificării TRE CC a expirat, solicitantul se va conforma cerințelor prevăzute la 4.2.1 lit. (e) - (f).

Anterior examinării specificate la 4.2.1 lit. (f), solicitantul urmează să promoveze, o examinare practică în zbor, în rolul de examinator, sub supravegherea unui TRE CC al operatorului.

4.3.8 În cazul în care, din motive obiective, solicitantul pentru revalidarea certificatului de examinator nu deține minimum 2 (două) examinări practice în zbor, pentru fiecare an de valabilitate a certificatului TRE CC, atunci AAC, în cazuri excepționale, poate admite ca solicitantul în decursul a 12 luni anterioare datei de expirare a termenului de valabilitate a calificării TRE CC, să îndeplinească un zbor de reîmprospătare a cunoștințelor TRE CC sub supravegherea unui examinator calificat.

Notă: Zborul sus-menționat trebuie să precedă zborul de examinare pentru revalidarea calificativului TRE CC, care urmează să fie îndeplinit sub supravegherea unui inspector / examinator desemnat de AAC.

4.4 Suspendarea / Revocarea certificatului TRE CC

4.4.1 Certificatul TRE CC se suspendă de AAC în următoarele cazuri:

- a) la expirarea termenului de valabilitate a calificării de tip;
- b) la expirarea termenului de valabilitate a certificatului de instructor;

- c) la expirarea termenului de valabilitate a certificatului de examinator;
- d) când se constată, în urma unei examinări în conformitate cu cadrul normativ aplicabil, lipsuri majore în pregătirea profesională sau când se dovedește implicarea directă a deținătorului certificatului de examinator într-o situație care conduce la abateri de la cadrul normativ din domeniul aviației civile;
- e) pe durata inaptitudinii medicale temporare.

4.4.2 În cazul prevăzut la 4.4.1 lit. d), perioada de suspendare este stabilită de AAC pentru o durată de până la 6 luni, în funcție de gravitatea faptei. Aplicarea acestei sancțiuni nu exclude și aplicarea altor măsuri de constrângere, conform cadrului normativ din domeniul aviației civile.

4.4.3 Certificatul TRE CC se revocă de AAC în următoarele cazuri:

- a) inaptitudine psihofizică definitivă;
- b) atestatul sau certificatul titularului TRE CC a fost suspendat de două ori în decurs de 5 ani, pentru motivele prevăzute la 4.4.1 lit. d);
- c) abateri grave de la cadrul normativ din domeniul aviației civile, cu efecte majore asupra siguranței zborului sau a serviciilor aeriene, stabilite în baza procedurilor cuprinse în cadrul normativ din domeniul aviației civile.

4.4.4 Sancțiunile prevăzute în Capitolul 4 se aplică de AAC prin emiterea unei decizii în formă scrisă, semnată de directorul AAC.

4.4.5 Decizia de suspendare/revocare se comunică titularului certificatului în termen de 3 zile calendaristice de la emitere.

4.4.6 În toate cazurile de suspendare și/sau de revocare, titularul certificatului este obligat să depună certificatul la AAC.

4.4.7 Decizia suspendării / revocării certificatului de examinator poate fi contestată în scris, în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018.

4.4.8 În cazul pierderii certificatului TRE CC, solicitantul depune o cerere la AAC în vederea eliberării unui duplicat.

4.4.9 În cazul în care deținătorul certificatului TRE CC și-a schimbat numele de familie, AAC eliberează acestuia un duplicat, sub același număr de evidență ca și precedentul. Pentru

eliberarea duplicatului certificatului TRE CC, solicitantul prezintă AAC actele confirmative cu numele de familie modificat, precum și alte documente, după cum urmează:

- cererea pentru eliberarea duplicatului certificatului TRE CC, ca urmare a pierderii sau schimbării numelui de familie (Anexa nr.4);
- copia atestatului de membru al echipajului de cabină;
- copia raportului medical cu privire la echipajul de cabină;
- copia listei de calificări pe tip de aeronavă;
- copia certificatului TRI CC;
- copia certificatului anterior TRE CC;
- copia unui act confirmativ de schimbare a numelui de familie.

4.4.10 Ulterior, doar după prezentarea tuturor acestor documente reînnoite, AAC emite un duplicat TRE CC, cu numele de familie modificat.

Notă: Deținătorul certificatului TRE CC, își va putea îndeplini atribuțiile funcționale, doar dacă prezintă toate actele confirmative, actualizate la zi.

4.5 Situații speciale

4.5.1 Cu aprobarea prealabilă a AAC, în situații speciale, argumentate, cum ar fi înmatricularea unui nou tip de aeronavă în Registrul Aerian al Republicii Moldova și/sau introducerea unui nou tip de aeronavă în flota unui operator aerian, ori indisponibilitatea pe moment a unui examinator certificat corespunzător, examinatorul la proba practică în zbor poate fi un pilot comandant care deține certificatul de examinator pe tipul respectiv de aeronavă.

4.5.2 În cazul introducerii unui nou tip de aeronavă în flota sa, acordarea certificatului TRE CC este posibilă numai după ce solicitantul obține calificările pe tipul respectiv de aeronavă și certificatul de instructor.

4.5.3 La cererea operatorului aerian angajator și în funcție de necesitățile operaționale și experiența de zbor a solicitantului, AAC poate reduce cerințele privind experiența de zbor necesară pentru obținerea certificatului de examinator.

Privind calificările de tip, calificarea de instructor și calificarea de examinator a membrilor echipajelor de cabină

AAC

PIAC – CC

21

Notă:

Cerințele minime privind programul de pregătire teoretică a unui solicitant pentru obținerea calificării TRI CC, sunt specificate în Anexa nr.1 la PIAC-CC.

Cerințele minime privind programul de pregătire teoretică a unui solicitant pentru obținerea calificării TRE CC, sunt specificate în Anexa nr.2 la PIAC-CC.

Cererea pentru acordarea / revalidarea / reînnoirea certificatului de examinator a membrilor echipajului de cabină se conține în Anexa nr.3 la PIAC-CC.

Cererea pentru eliberarea duplicatului certificatului de examinator TRE CC, ca urmare a pierderii sau schimbării numelui de familie se conține în Anexa nr.4 la PIAC-CC.

Formularul de examinare practică a candidatului pentru acordarea / revalidarea / reînnoirea / certificatului TRE CC se conține în Anexa nr.5 la PIAC-CC.

Specimenul calificării de tip a membrului echipajului de cabină se conține în Anexa nr.6 la PIAC-CC.

Specimenul Certificatului de membru al echipajului de cabină – Instructor TRI CC se conține în Anexa nr.7 la PIAC-CC.

Specimenul Certificatului de membru al echipajului de cabină – Examinator TRE CC se conține în Anexa nr.8 la PIAC-CC.

Anexa nr.1 Cerințe minime privind programul de pregătire teoretică a solicitantului pentru obținerea calificării TRI CC

Solicitantul certificatului TRI CC trebuie să parcurgă cu succes modulul de pregătire teoretică intitulat "Tehnici de instruire", având următoarea tematică:

- metode de instruire și de aplicare a principiilor CRM în activitatea de instruire;
- asistarea elevului în pregătirea la sol și în zbor;
- procesul de acumulare a cunoștințelor;
- elemente ale instruirii efective;
- testarea și evaluarea elevilor;
- tehnici de antrenament la sol și în zbor;
- desfășurarea programului de antrenament la sol și în zbor;
- planul de desfășurare al temelor;
- tehnici de pregătire la sol și în zbor;
- utilizarea facilităților, inclusiv a simulatoarelor, în procesul de instruire;
- analiza și corectarea greșelilor (greșeli sistematice, greșeli caracteristice);
- performanțe umane și limitări specifice pregătirii în zbor;
- utilizarea simulării procedurilor de urgență în procesul de pregătire.

Anexa nr.2 Cerințe minime privind programul de pregătire teoretică a solicitantului pentru obținerea calificării TRE CC

Solicitantul certificatului TRE CC trebuie să parcurgă cu succes modulul de pregătire teoretică, având următoarea tematică:

- metode de examinare și de aplicare a principiilor CRM în activitatea de evaluare;
- Regulamentul AIR OPS și alte acte normative aplicabile;
- Proceduri și Instrucțiuni emise de Autoritatea Aeronautică Civilă;
- Manualul OACI privind personalul de pregătire / verificare pentru membrii echipajelor de cabină: Cabin Crew Safety Training Manual (Doc 10002);
- desfășurarea verificărilor membrilor echipajelor de cabină, conform prevederilor Manualului Operațional al operatorului respectiv;
- desfășurarea verificărilor membrilor echipajelor de cabină în vederea obținerii / revalidării / reînnoirii calificării / autorizației de instructor / examinator;
- evaluarea aptitudinilor specifice ale persoanei examinate și completarea corespunzătoare a formularelor specifice;
- principiile de bază privind evaluarea performanțelor persoanei examinate;
- monitorizarea instructorilor/examinatorilor pentru membrii echipajelor de cabină;
- discuții și feed-back din partea cursanților;
- examinare teoretică în vederea încheierii pregătirii teoretice pentru pregătirea examinatorilor (punctaj minim 90% necesar promovării).

Notă: Durata cursului constituie nu mai puțin de 6 ore.

Privind calificările de tip, calificarea de instructor și calificarea de examinator a membrilor echipajelor de cabină

AAC

PIAC – CC

24

Anexa nr.3 Cerere pentru acordarea / revalidarea / reînnoirea certificatului de examinator a membrilor echipajului de cabină

Nr. de înregistrare solicitant	Nr. de înregistrare AAC
--------------------------------	-------------------------

CERERE PENTRU ACORDAREA / REVALIDAREA / REÎNNOIREA CERTIFICATULUI DE EXAMINATOR (TRE CC) A MEMBRILOR ECHIPAJULUI DE CABINĂ			
<i>Formularul de cerere se va completa utilizând litere de tipar și bifând căsuțele corespunzătoare</i>			
1. DATA PERSONALE ȘI DATE PRIVIND CALIFICĂRILE DEȚINUTE DE SOLICITANT			
Numele			
Prenumele			
Data nașterii (zi/lună/an)			
Telefon			
E-mail			
Locul de muncă (operator aerian)			
Numărul atestatului de membru al echipajului de cabină		Data emiterii	
Calificări de tip în termen de valabilitate			
Data emiterii certificatului de instructor		Tipuri de aeronave	
Data expirării certificatului de examinator			
2. SCOPUL CERERII			
Acordarea	☐	Revalidarea	☐
		Reînnoirea	☐
3. EXPERIENȚA DE ZBOR ȘI DE INSTRUIRE			
<i>Se completează pentru acordarea / revalidarea / reînnoirea autorizației:</i>		Număr ore de zbor	
Experiență de zbor	total		
	în calitate de instructor		
	în calitate de examinator		
4. DECLARAȚIA SOLICITANTULUI			
Declar pe propria răspundere că toate datele înscrise în prezenta cerere sunt adevărate, complete și corecte. Înțeleg că orice declarație falsă sau orice omisiune deliberată descoperită la o dată ulterioară acordării/revalidării/reînnoirii certificatului TRE CC atrage după sine suspendarea de către AAC a acestuia.			
Semnătura solicitantului _____		Data _____	
5. RECOMANDAREA OPERATORULUI ANGAJATOR			
Se certifică prin prezenta că solicitantul îndeplinește cerințele aplicabile și că au fost verificate datele privind calificarea și experiența declarate mai sus de către solicitant.			
Numele operatorului _____			
Managerul de pregătire responsabil:			
Numele _____			
Semnătura _____		Data _____	

Privind calificările de tip, calificarea de instructor și calificarea de examinator
a membrilor echipajelor de cabină

AAC

PIAC – CC

25

6. INSTRUCȚIUNI CU PRIVIRE LA DEPUNEREA CERERII

Cererea se depune la AAC sau se transmite prin poștă la adresa:
AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ A REPUBLICII MOLDOVA
Republica Moldova, Chișinău, bd. Dacia 80/2, MD-2026

Se vor atașa următoarele documente:

1. certificatul de absolvire a cursului de pregătire teoretică inițială pentru TRE CC (*aplicabil pentru acordarea / reînnoirea certificatului*);
2. copia atestatului de membru al echipajului de cabină;
3. copia după lista de calificări pe tipurile de aeronavă, aflate în termen de valabilitate, eliberată de operator;
4. copia certificatului de instructor TRI CC;
5. copia raportului medical cu privire la echipajul de cabină, aflat în termen de valabilitate;
6. copia a 2 (două) examinări practice în zbor, pentru fiecare an al perioadei de valabilitate a certificatului de examinator TRE CC;
7. copia actului examinării practice în zbor a candidatului evaluat de către solicitantul de certificat TRE CC (*se va prezenta AAC după efectuarea zborului de verificare*).

Privind calificările de tip, calificarea de instructor și calificarea de examinator a membrilor echipajelor de cabină

AAC

PIAC – CC

26

Anexa nr. 4 Cerere pentru eliberarea duplicatului certificatului de examinator TRE CC, ca urmare a pierderii sau schimbării numelui de familie

Nr. de înregistrare solicitant	Nr. de înregistrare AAC
--------------------------------	-------------------------

CERERE PENTRU ELIBERAREA DUPLICATULUI CERTIFICATULUI DE EXAMINATOR TRE CC, CA URMARE A PIERDERII SAU SCHIMBĂRII NUMELUI DE FAMILIE

Formularul de cerere se va completa utilizând litere de tipar și bifând căsuțele corespunzătoare

1. DATE PERSONALE ȘI DATE PRIVIND CALIFICĂRILE DEȚINUTE DE SOLICITANT

Numele	
Prenumele	
Data nașterii (zi/lună/an)	
Telefon	
E-mail	
Locul de muncă (operator aerian)	
Numărul atestatului de membru al echipajului de cabină	Data emiterii
Calificări de tip în termen de valabilitate	
Data emiterii certificatului de instructor	Tipuri de aeronave
Data expirării certificatului de examinator	

2. SCOPUL CERERII

Eliberare duplicat	Modificare nume familie
--------------------	-------------------------

3. EXPERIENȚA DE ZBOR ȘI DE INSTRUIRE

<i>Se completează pentru Eliberare duplicat / modificare nume familie:</i>		Număr ore de zbor
Experiență de zbor	total	
	în calitate de instructor	
	în calitate de examinator	

4. DECLARAȚIA SOLICITANTULUI

Declar pe proprie răspundere că toate datele înscrise în prezenta cerere sunt adevărate, complete și corecte. Înțeleg că orice declarație falsă sau orice omisiune deliberată descoperită la o dată ulterioară eliberării duplicatului TRE CC atrage după sine suspendarea de către AAC a acestuia.

Semnătura solicitantului _____ Data _____

5. RECOMANDAREA OPERATORULUI ANGAJATOR

Se certifică prin prezenta că solicitantul îndeplinește cerințele aplicabile și că au fost verificate datele privind calificarea și experiența declarate mai sus de către solicitant.

Numele operatorului _____

Managerul responsabil pentru pregătire:

Numele _____

Semnătura _____ Data _____

6. INSTRUCȚIUNI CU PRIVIRE LA DEPUNEREA CERERII

Privind calificările de tip, calificarea de instructor și calificarea de examinator
a membrilor echipajelor de cabină

AAC

PIAC – CC

27

Cererea se depune la AAC sau se transmite prin poștă la adresa:
AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ A REPUBLICII MOLDOVA
Republica Moldova, Chișinău, bd. Dacia 80/2, MD-2026

Se vor atașa următoarele documente:

1. cererea pentru eliberarea duplicatului certificatului TRE CC, ca urmare a pierderii sau schimbării numelui de familie (Anexa nr.4)
2. copia atestatului de membru al echipajului de cabină;
3. copia raportului medical cu privire la echipajul de cabină;
4. copia după lista de calificări pe tip de aeronavă;
5. copia certificatului TRI CC;
6. copia certificatului anterior TRE CC;
7. copia unui act confirmativ de schimbare a numelui de familie (*după caz*).

	Privind calificările de tip, calificarea de instructor și calificarea de examinator a membrilor echipajelor de cabină	AAC
		PIAC – CC
		28

Anexa nr. 5 Formular de examinare practică a candidatului pentru acordarea / revalidarea / reînnoirea / certificatului TRE CC

FORMULAR DE EXAMINARE PRACTICĂ A CANDIDATULUI PENTRU ACORDAREA / REVALIDAREA / REÎNNOIREA / CERTIFICATULUI TRE CC						
Numele și prenumele solicitantului certificatului TRE CC						
Numărul atestatului de membru al echipajului de cabină			Data emiterii			
Locul desfășurării examinării						
Data examinării			Data reexaminării			
Calificării de tip			Valabilitate			
Categoria de pregătire	Acordare		Revalidare		Reînnoire	

1 Date privind examinarea practică a candidatului evaluat de solicitantul certificatului TRE CC			
Numele și prenumele			
Locul desfășurării examinării		Categoria de pregătire	
Data examinării		Data reexaminării	

2 DATELE EXAMINATORULUI AUTORIZAT, CARE EFECTUEAZĂ EXAMINAREA PRACTICĂ A SOLICITANTULUI			
Numele și prenumele			
Numărul certificatului de examinator		Valabilă până la:	
Desfășurarea examinării de către inspectorul AAC		În conformitate cu 4.2.1 (d) din PIAC-CC	

3 EXAMINAREA PRACTICĂ				
CONȚINUTUL		ADMIS	RESPINS	N/A
A. Verificări preliminare				
1. Asigurarea condițiilor necesare desfășurării examinării practice				
2. Solicitantul certificatului de examinator a membrilor echipajului de cabină (acordare / revalidare / reînnoire), cunoaște prevederile aplicabile conținute în Manualul Operațional al operatorului aerian angajat				
B. Verificarea cunoștințelor membrului echipajului de cabina supus examinării, de către solicitant, trebuie să includă:				
1. Disciplinele supuse verificării, conform prevederilor Manualului Operațional				
2. Alte elemente relevante ale examinării				
C. Briefing-ul persoanei examinate, efectuat de solicitant înainte de începerea examinării practice				
1. Scopul examinării practice				
2. Verificarea documentelor necesare, după caz				
3. Modalitatea de desfășurare a examinării practice				
4. Asigurarea unei atmosfere relaxante, evitarea comentariilor negative și a criticilor adresate persoanei examinate				
5. Solicitantul acordă persoanei examinate posibilitatea de a pune întrebări în timpul briefing-ului				

D. Participarea persoanei examinate la activitățile desfășurate în timpul examinării practice			
1. Instrucțiunile date persoanei supuse examinării, de către solicitant			
2. Solicitantul urmărește permanent activitatea desfășurată de persoana supusă examinării			
3. Solicitantul intervine ori de câte ori se impune, respectând procedurile specifice de examinare			
4. Utilizarea de către solicitat a facilităților necesare desfășurării examinării practice			
5. Asigurarea unei atmosfere relaxante, evitarea comentariilor negative și a criticilor adresate persoanei examinate			
E. Informarea finală a persoanei supuse examinării (de-briefing)			
1. Modul în care solicitantul evaluează persoana supusă examinării și acordă calificativul ADMIS / RESPINS pe secțiuni, enunțând motivele nepromovării, dacă este cazul, pe formularul de verificare practică prevăzut de Manualul Operațional al operatorului			
2. Recomandările făcute persoanei supuse examinării de către solicitant în scopul evitării și corectării greșelilor acestuia			
3. Observații și informații utile persoanei supuse examinării, transmise acestuia de către solicitant			

4 REZULTATELE EXAMINĂRII PRACTICE	
Decizia examinatorului:	ADMIS ☐
	RESPINS ☐
Propunere reexaminare* _____ _____ _____	
* Notă: Se admite o singură reexaminare	
Motivele respingerii: _____ _____ _____	
Semnătura examinatorului autorizat _____	
Semnătura solicitantului _____	

Privind calificările de tip, calificarea de instructor și calificarea de examinator a membrilor echipajelor de cabină

AAC

PIAC – CC

30

Anexa nr.6 Specimenul calificării de tip a membrului echipajului de cabină

COMPANY LOGO		(1) Aircraft Type / Variant
		XXXXX
(a) Cabin Crew AIRCRAFT TYPE QUALIFICATION		(2) Qualification Valid until
		XX.XX.XXXX
(b) CABIN CREW NAME		(3) Aircraft Type Specific Training
<small>THE HOLDER MAY EXERCISE THE PRIVILEGES TO ACT AS CABIN CREW ON INDICATED AIRCRAFT TYPE PROVING THE POSSESSION OF A VALID CABIN CREW ATTESTATION IN ACCORDANCE WITH GD 612/ 2022 (ORO.CC.215); OM PART D SECTION 2.2.</small>		XX.XX.XXXX
(c) Reference of Number: MD-XX-XXXX State of Issue: Moldova AOC Number of Issuing Airline: MD XXX		(4) Operator Conversion Training
		XX.XX.XXXX
Signature of the holder:		(5) Differences Training
		If relevant XX.XX.XXXX
(d) Data of Issue:	XX.XX.XXXX	(6) Familiarisation Training
		XX.XX.XXXX
Crew Training Director		(7) Recurrent / ESET Training
Signature:		XX.XX.XXXX / XX.XX.XXXX
Company Stamp:		(8) Refresher Training
		If relevant XX.XX.XXXX

Privind calificările de tip, calificarea de instructor și calificarea de examinator a membrilor echipajelor de cabină

AAC

PIAC – CC

31

Anexa nr.7

**Specimenul Certificatului de membrul al echipajului de cabină – Instructor
TRI CC**

COMPANY LOGO	
Cabin Crew INSTRUCTOR CERTIFICATE	
NAME	
It's hereby certified that the holder of this certificate is authorized as INSTRUCTOR for COMPANY NAME according to PIAC-CC requirements and holds the following privileges to conduct: practical and theoretical training, as well as familiarization flights, in order to obtain the type of qualification and the qualification of Instructor.	
Signature of the holder:	
Date and Sign of DD.MM.YYYY	Valid until DD.MM.YYYY
Head of Training Department Signature _____	
Company Stamp _____	

Privind calificările de tip, calificarea de instructor și calificarea de examinator
a membrilor echipajelor de cabină

AAC

PIAC – CC

32

Anexa nr.8

**Specimenul Certificatului de membrul al echipajului de cabină – Examinator
TRE CC**

CABIN CREW EXAMINER CERTIFICATE

CIVIL AVIATION AUTHORITY REPUBLIC OF MOLDOVA	
	
CABIN CREW EXAMINER CERTIFICATE	
Its hereby certified that the holder of this certificate is authorized as EXAMINER for CAA of Republic of Moldova according to PIAC-CC requirements and holds the following privileges to conduct:	
Practical test for issue / revalidation / renewal Type Rating	
Practical test for issue / revalidation /renewal qualification TRI	
Name / Surname	_____
No.	MD.TRE.CC no.00
Valid until	XX.XX.XXXX
Holder's signature	_____
Date and sign of	XX.XX.XXXX
Issuing person	_____
This certificate is valid with legal identification document	